

REPUBLIKA SLOVENIJA
URAD VLADE RS ZA SLOVENCE
V ZAMEJSTVU IN PO SVETU

Erjavčeva 15, 1000 Ljubljana
T: 01 230 80 00, 01 230 80 01
F: 01 230 80 17
E: urad.slovenci@gov.si
www.uszs.gov.si

Številka: 004-3/2025-1537-4

Ljubljana, 5. 1. 2026

EVA /

GENERALNI SEKRETARIAT VLADE REPUBLIKE SLOVENIJE
Gp.gs@gov.si

ZADEVA: Poročilo o obisku Vesne Humar, državne sekretarke na Uradu Vlade Republike Slovenije za Slovence v zamejstvu in po svetu, pri Slovencih v Srbiji od 10. do 13. septembra 2025 – predlog za obravnavo

1. Predlog sklepov vlade:

Na podlagi šestega odstavka 21. člena Zakona o Vladi Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 24/05 – uradno prečiščeno besedilo, 109/08, 38/10 – ZUKN, 8/12, 21/13, 47/13 – ZDU-1G, 65/14, 55/17 in 163/22), je Vlada Republike Slovenije na . . . seji dne . . . pod točko . . . sprejela naslednji

S K L E P

Vlada Republike Slovenije se je seznanila s Poročilom o obisku Vesne Humar, državne sekretarke na Uradu Vlade Republike Slovenije za Slovence v zamejstvu in po svetu, pri Slovencih v Srbiji od 10. do 13. septembra 2025.

Barbara Kolenko Helbl
generalna sekretarka

Sklep prejmejo:

- Urad Vlade RS za Slovence v zamejstvu in po svetu
- Ministrstvo za zunanje in evropske zadeve
- Ministrstvo za vzgojo in izobraževanje
- Ministrstvo za notranje zadeve

2. Predlog za obravnavo predloga zakona po nujnem ali skrajšanem postopku v državnem zboru z obrazložitvijo razlogov:

/

3.a Osebe, odgovorne za strokovno pripravo in usklajenost gradiva:

- Vesna Humar, državna sekretarka, Urad Vlade RS za Slovence v zamejstvu in po svetu
- Suzana Martinez, vodja Sektorja za Slovence po svetu, Urad Vlade RS za Slovence v zamejstvu in po svetu

3.b Zunanji strokovnjaki, ki so sodelovali pri pripravi dela ali celotnega gradiva:		
/		
4. Predstavniki vlade, ki bodo sodelovali pri delu državnega zbora:		
/		
5. Kratek povzetek gradiva:		
/		
6. Presoja posledic za:		
a)	javnofinančna sredstva nad 40.000 EUR v tekočem in naslednjih treh letih	NE
b)	usklajenost slovenskega pravnega reda s pravnim redom Evropske unije	NE
c)	administrativne posledice	NE
č)	gospodarstvo, zlasti mala in srednja podjetja ter konkurenčnost podjetij	NE
d)	okolje, vključno s prostorskimi in varstvenimi vidiki	NE
e)	socialno področje	NE
f)	dokumente razvojnega načrtovanja: – nacionalne dokumente razvojnega načrtovanja – razvojne politike na ravni programov po strukturi razvojne klasifikacije programskega proračuna – razvojne dokumente Evropske unije in mednarodnih organizacij	NE
7.a Predstavitev ocene finančnih posledic nad 40.000 EUR:		

I. Ocena finančnih posledic, ki niso načrtovane v sprejetem proračunu				
	Tekoče leto (t)	t + 1	t + 2	t + 3
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) prihodkov državnega proračuna				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) prihodkov občinskih proračunov				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) odhodkov državnega proračuna				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) odhodkov občinskih proračunov				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) obveznosti za druga javnofinančna sredstva				
II. Finančne posledice za državni proračun				
II.a Pravice porabe za izvedbo predlaganih rešitev so zagotovljene:				
Ime proračunskega uporabnika	Šifra in naziv ukrepa, projekta	Šifra in naziv proračunske postavke	Znesek za tekoče leto (t)	Znesek za t + 1
SKUPAJ				
II.b Manjkajoče pravice porabe bodo zagotovljene s prerazporeditvijo:				
Ime proračunskega uporabnika	Šifra in naziv ukrepa, projekta	Šifra in naziv proračunske postavke	Znesek za tekoče leto (t)	Znesek za t + 1
SKUPAJ				
II.c Načrtovana nadomestitev zmanjšanih prihodkov in povečanih odhodkov proračuna:				
Novi prihodki		Znesek za tekoče leto (t)	Znesek za t + 1	
SKUPAJ				
7.b Predstavitev ocene finančnih posledic pod 40.000 EUR:				
Gradivo nima finančnih posledic.				
8. Predstavitev sodelovanja z združenji občin:				
Vsebina predloženega gradiva (predpisa) vpliva na: - pristojnosti občin, - delovanje občin, - financiranje občin.			NE	

Gradivo (predpis) je bilo poslano v mnenje:

- Skupnosti občin Slovenije SOS: NE
- Združenju občin Slovenije ZOS: NE
- Združenju mestnih občin Slovenije ZMOS: NE

Predlogi in pripombe združenj so bili upoštevani:

- v celoti,
- večinoma,
- delno,
- niso bili upoštevani.

Bistveni predlogi in pripombe, ki niso bili upoštevani.

9. Predstavitev sodelovanja javnosti:

Gradivo je bilo predhodno objavljeno na spletni strani predlagatelja:

NE

Ko se pripravlja informacija/poročilo za vlado, objava vsebine takih gradiv na spletni strani ni potrebna.

10. Pri pripravi gradiva so bile upoštevane zahteve iz Resolucije o normativni dejavnosti:

NE

11. Gradivo je uvrščeno v delovni program vlade:

NE

Matej Arčon
minister

PREDLOG SKLEPA

Na podlagi šestega odstavka 21. člena Zakona o Vladi Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 24/05 – uradno prečiščeno besedilo, 109/08, 38/10 – ZUKN, 8/12, 21/13, 47/13 – ZDU-1G, 65/14, 55/17 in 163/22), je Vlada Republike Slovenije na . . . seji dne . . . pod točko . . . sprejela naslednji

S K L E P

Vlada Republike Slovenije se je seznanila s Poročilom o obisku Vesne Humar, državne sekretarke na Uradu Vlade Republike Slovenije za Slovence v zamejstvu in po svetu, pri Slovencih v Srbiji od 10. do 13. septembra 2025.

Barbara Kolenko Helbl
generalna sekretarka

Sklep prejmejo:

- Urad Vlade RS za Slovence v zamejstvu in po svetu
- Ministrstvo za zunanje in evropske zadeve
- Ministrstvo za vzgojo in izobraževanje
- Ministrstvo za notranje zadeve

Poročilo o obisku Vesne Humar, državne sekretarke na Uradu Vlade Republike Slovenije za Slovence v zamejstvu in po svetu, pri Slovencih v Srbiji od 10. do 13. septembra 2025

Državna sekretarka Vesna Humar je med 10. in 13. septembrom 2025 obiskala slovensko skupnost v Srbiji. V sklopu obiska se je sestala s srbskim ministrom za človekove in pravice manjšin ter družbeni dialog Demom Berišo. Pred srečanjem s slovensko skupnostjo se je na veleposlaništvu srečala s predsednikom slovenskega nacionalnega sveta v Srbiji Sašom Verbičem in nekaterimi vidnejšimi predstavniki slovenske skupnosti. Sledilo je srečanje z društvi Slovencev v severni Srbiji, otvoritev kulturno-izobraževalnega centra Društva Martin Krpan v Smederevu, sestanek z županom občine Bor ter srečanje z društvi Slovencev v južni Srbiji, ki je potekalo v Boru. Po ocenah v Srbiji živi okoli deset tisoč Slovencev in njihovih potomcev. Ustanovljenih je sedemnajst slovenskih društev. Državno sekretarko je ves čas obiska spremljal veleposlanik Republike Slovenije v Beogradu dr. Slobodan Šešum.

Obisk pri slovenski skupnosti v Srbiji je DS Humar pričela na Veleposlaništvu Republike Slovenije v Beogradu, kjer se je srečala s predsednikom slovenskega nacionalnega sveta v Srbiji Sašom Verbičem, predstavnico v nacionalnem svetu Elzo Ajduković, članom Sveta Vlade RS za Slovence po svetu Zoranom Jovičičem in učiteljico slovenskega jezika v Srbiji Mileno Spremo. Beseda je tekla o aktualnem stanju, izzivih in aktivnostih slovenske skupnosti v Srbiji s poudarkom na postopkih za pridobitev slovenskega državljanstva, učenju slovenskega jezika ter povezovanju med društvi in z Republiko Slovenijo. Prisotni so izpostavili po njihovem mnenju prestrogo preverjanje pogoja aktivne vezi s Slovenijo v postopku pridobitve slovenskega državljanstva ter ponovno pozvali k spremembi pogojev za pridobitev državljanstva Republike Slovenije po 13. členu Zakona o državljanstvu Republike Slovenije (izredna naturalizacija). Društva opažajo vedno več interesa družin, srednješolcev in študentov za odhod in življenje v Sloveniji in so hvaležna za finančno podporo Urada Vlade RS za Slovence v zamejstvu in po svetu (v nadaljevanju: urad). Brez slednje bi težko obstajali, financiranje s strani Srbije je namreč upadlo in je nepredvidljivo.

DS Humar je pohvalila društva za njihov prispevek k ohranjanju slovenske identitete in izrazila razumevanje za razmere, v katerih opravljajo svojo dejavnost. Pojasnila je, da gre pri pregledu vlog za državljanstvo za dosledno upoštevanje kriterijev po Uredbi o merilih za ugotavljanje nacionalnega interesa pri sprejemu v državljanstvo Republike Slovenije na podlagi 13. člena Zakona o državljanstvu Republike Slovenije. Društva je pozvala k večjemu povezovanju ter izpostavila delo z mladimi kot eno izmed prioritet.

Na vljudnostnem srečanju z ministrom za človekove in pravice manjšin ter družbeni dialog Srbije Demom Berišo se je DS Humar zavzela za večje sodelovanje srbske in slovenske skupnosti v obeh državah, minister pa je izrazil interes za poglobljeno sodelovanje ob obeleževanju smrti pilota Edvarda Rusjana. Zahvalila se je za vso podporo, ki jo Srbija nudi slovenski skupnosti in izrazila željo po morebitnem povečanju finančne pomoči. Minister Beriša je pojasnil, da pripravljajo spremembe

financiranja nacionalnih skupnosti, po katerih bo financiranje odvisno od aktivnosti in ne velikosti skupnosti. Izrazil je tudi željo po obisku Slovenije.

DS Humar se je nato v Smederevu sestala s predstavniki društev Slovencev, ki delujejo na severu Srbije. Na sestanku so bili prisotni predstavniki Društva Slovencev Kredarica Novi Sad, Društva Slovencev Sava Beograd, skupaj z izpostavo iz Kostolca, Društva Slovencev Planika Zrenjanin, Društva Slovencev Kula Vršac, Slovenske kulturne skupnosti Jernej Kopitar Kragujevac, Slovenskega društva južnega Banata Logarska dolina Pančevo in gostujočega Društva Slovencev Martin Krpan v Smederevu. Poudarili so, da je njihov cilj ohraniti slovenski jezik in kulturo ter izpostavili pomen vidnosti skupnosti v državi, kjer živijo. Državna sekretarka je predstavnikom društev predlagala, da razmislijo o skupnem dogodku, ki bi povezal vseh 17 društev v državi ter omogočil izmenjavo dobrih praks in predstavitev bogate slovenske kulturne, znanstvene in društvene dejavnosti.

Sledilo je slovesno odprtje kulturno-izobraževalnega centra Društva Martin Krpan iz Smedereva, ki je izrednega pomena za učenje slovenščine, razvijanje ustvarjalnosti, medsebojno povezovanje ter ohranjanje slovenske dediščine v Srbiji. Center je zamišljen kot stičišče vseh Slovencev v Srbiji in uporaba njegovih prostorov bo po besedah predsednice društva Ikonija Popović na voljo tudi manjšim slovenskim društvom v Srbiji, ki te možnosti nimajo.

Naslednji dan obiska v Srbiji se je državna sekretarka v Boru srečala s predstavniki društev Slovencev, ki delujejo v južni Srbiji. Najprej si je ogledala prostor tamkajšnje Slovenske kulturne skupnosti borskega okraja Drago Čeh, ki je v letu 2025 obeležilo dvajset let delovanja in povezuje Slovence na tem območju. Aktivnosti društva je predstavila predsednica Nataša Džaković. Popoldne je državno sekretarko sprejel župan Občine Bor Aleksandar Milikić, s katerim sta govorila tudi o postavitvi spominske plošče na ulici, ki nosi ime Draga Čeha, enega prvih slovenskih strokovnjakov, ki je leta 1951 v Boru prevzel mesto generalnega direktorja rudarsko-metalurškega podjetja RTB Bor in znatno vplival na razvoj infrastrukture mesta Bor.

Sledilo je srečanje državne sekretarke s predstavniki Slovenske kulturne skupnosti Mura Negotin, Slovenske kulturne skupnosti niškega okraja France Prešeren Niš, Društva slovensko-srbskega prijateljstva Zdravica Niš in gostujoče Slovenske kulturne skupnosti borskega okraja Drago Čeh Bor, ki so predstavili svoje delovanje, izzive, projekte in načine ohranjanja slovenstva skozi organizacijo prireditev in družabnih dogodkov. V posameznih mestih omogočajo tudi izposojajo knjig v slovenskem jeziku, številna pa ponujajo dopolnilni pouk slovenskega jezika in kulture – bodisi v živo bodisi na daljavo.

Obisk je državna sekretarka Humar zaključila z udeležbo na kulturnem dogodku, kjer je bil predvajan filma društva Intervju z najstarejšo Slovenko v Boru – dr. Mileno Kočovsko (1930–2020), pediatrijno slovenskega rodu, ki je v Boru pustila neizbrisen pečat kot zdravnica, članica društva in cenjena osebnost lokalne skupnosti. Državna sekretarka je v nagovoru izpostavila pomembnost dela z mladimi,

ohranjanja jezika in spoznavanja slovenske kulture ter dragocenost vezi med Slovenijo in Srbijo, ki jo predstavljajo Slovenci v Srbiji.

Obisk DS Humar je bil med slovensko skupnostjo zelo dobro sprejet, saj je obiskala manjša društva izven Beograda in se srečala s predstavniki slovenskih društev iz bližnjih krajev. Obisk je bil velikega pomena tako za krepitev in utrjevanje povezanosti slovenskih rojakov z matično domovino kot tudi za boljše razumevanje stvarnosti in utripa življenja tamkajšnje slovenske skupnosti. Slovenska skupnost v Srbiji je izjemnega pomena tudi za Slovenijo, saj lahko bistveno pripomore pri navezovanju stikov z domačim gospodarstvom, kulturo in drugimi področji. Opravljeni pogovori bodo nedvomno v veliko v pomoč tudi pri načrtovanju dela Urada Vlade RS za Slovence v zamejstvu in po svetu v prihodnje, saj je delovanje društev ob nepredvidljivosti pomoči s strani srbskih oblasti praktično odvisno od financiranja s strani urada. Srečanja so imela pozitiven vpliv na tam živeče Slovence in bodo dodatna motivacija za ohranjanje slovenstva ter delo društev tudi v prihodnje.